TÒA ÁN NHÂN DÂN KHU VỰC 7 THÀNH PHỐ HỒ CHÍ MINH	CỘNG HÒA XÃ HỘI CHỦ NGHĨA VIỆT NAM Độc lập – Tự do – H phúc
Số: 93/2025/QĐST-DS	*Thành phố Hồ Chí Minh, ngày 29 tháng 7 năm 2025*

QUYẾT ĐỊNH
SƠ THẨM GIẢI QUYẾT VIỆC DÂN SỰ
V/v "yêu cầu tuyên bố một người có khó khăn trong nhận thức, làm chủ hành vi"

TÒA ÁN NHÂN DÂN KHU VỰC 7 - THÀNH PHỐ HỒ CHÍ MINH

Thành phần giải quyết việc dân sự gồm có:

Thẩm phán – Chủ tọa phiên họp: Bà Nguyễn Thị Quỳnh Trang.

Thư ký phiên họp: Bà Võ Thu Hoài – Thư ký Tòa án.

Đại diện Viện kiểm sát nhân dân khu vực 7, Thành phố Hồ Chí Minh tham gia phiên họp: Bà Lê Thị Thu Phượng – Kiểm sát viên.

Ngày 29 tháng 7 năm 2025, tại trụ sở Tòa án nhân dân khu vực 7 - Thành phố Hồ Chí Minh mở phiên họp sơ thẩm công khai giải quyết việc dân sự thụ lý số 181/2025/DSST ngày 17 tháng 3 năm 2025, về việc: "Yêu cầu tuyên bố một người có khó khăn trong nhận thức, làm chủ hành vi" theo Quyết định mở phiên họp sơ thẩm giải quyết việc dân sự số 209/2025/QĐST-DS ngày 10 tháng 7 năm 2025, gồm những người tham gia tố tụng sau đây:

- *Người yêu cầu giải quyết việc dân sự*: Ông Nguyễn Hữu M, sinh năm 1953

Địa chỉ: Số A đường B, Phường G, Thành phố Hồ Chí Minh (Có đơn xin giải quyết vắng mặt).

- *Người có quyền lợi, nghĩa vụ liên quan*:

1. Ông Nguyễn Quốc D, sinh năm 1984 (Có đơn xin giải quyết vắng mặt).

Địa chỉ: Số A đường B, Phường G, Thành phố Hồ Chí Minh.

2. Bà Nguyễn Phương T, sinh năm 1987 (Có đơn xin giải quyết vắng mặt).

Địa chỉ: Số A đường B, Phường G, Thành phố Hồ Chí Minh.

NỘI DUNG VIỆC DÂN SỰ:

Theo đơn yêu cầu và quá trình giải quyết việc dân sự, người yêu cầu là ông Nguyễn Hữu M trình bày:

Ông và vợ là bà Nguyễn Thị Minh L, sinh năm 1953 (chết năm 1991 không có giấy chứng tử), có tất cả 3 người con gồm:

1. Nguyễn Phương H, sinh năm 1980; địa chỉ: Số A đường B, Phường G, Thành phố Hồ Chí Minh;

2. Nguyễn Quốc D, sinh năm 1984; địa chỉ: Số A đường B, Phường G, Thành phố Hồ Chí Minh;

3. Bà Nguyễn Phương T, sinh năm 1987; địa chỉ: Số A đường B, Phường G, Thành phố Hồ Chí Minh.

Bà Nguyễn Phương H lúc sinh ra bình thường đến 01 tuổi bị sốt tê liệt, gia đình đã đi khám chữa bệnh mà không khỏi, nhận thức kém. Trước đây ông M làm đơn yêu cầu tòa án tuyên bố bà Nguyễn Phương H là người mất năng lực hành vi dân sự, nhưng sau khi có kết luận giám định của trung tâm pháp y tâm thần khu vực Thành phố Hồ Chí Minh, ông đã làm đơn thay đổi yêu cầu, yêu cầu Tòa án tuyên bố một người có khó khăn trong nhận thức, làm chủ hành vi và công nhận ông Nguyễn Quốc D là người giám hộ cho bà H để ông D thực hiện quyền nghĩa vụ của người giám hộ theo quy định pháp luật nhằm bảo vệ quyền và lợi ích hợp pháp của bà H.

Tại bản tự khai và Đơn xin vắng mặt tại phiên họp giải quyết việc dân sự, người có quyền lợi, nghĩa vụ liên quan là ông Nguyễn Quốc D, bà Nguyễn Phương T trình bày:

Bà Nguyễn Phương H là chị ruột của ông D và bà T. Bà Nguyễn Phương H lúc sinh ra bình thường đến 01 tuổi bị sốt tê liệt, gia đình đã đi khám chữa bệnh mà không khỏi, nhận thức kém. Vì vậy, ông D và bà T đồng ý với yêu cầu của ông M, đề nghị Tòa án tuyên bố Nguyễn Phương H sinh năm 1980 là người có khó khăn trong nhận thức, làm chủ hành vi và yêu cầu công nhận ông Nguyễn Quốc D là người giám hộ cho bà H để ông D thực hiện quyền nghĩa vụ của người giám hộ theo quy định pháp luật nhằm bảo vệ quyền và lợi ích hợp pháp của bà H.

Tại phiên họp:

Chủ tọa phiên họp công bố: Người yêu cầu và những người có quyền lợi nghĩa vụ liên quan có đơn đề nghị vắng mặt tại phiên họp giải quyết việc dân sự.

Chủ tọa công bố tóm tắt nội dung vụ việc và tài liệu, chứng cứ có trong hồ sơ vụ án.

Đại diện Viện kiểm sát nhân dân khu vực 7 - Thành phố Hồ Chí Minh phát biểu ý kiến:

- Về việc chấp hành pháp luật tố tụng: Trong quá trình giải quyết việc dân sự kể từ khi thụ lý đơn yêu cầu và tại phiên tòa hôm nay, Thẩm phán, Thư ký phiên họp đã tuân thủ đúng quy định của pháp luật về tố tụng dân sự, đảm bảo thời hạn chuẩn bị xét đơn yêu cầu. Người yêu cầu; Người có quyền lợi, nghĩa vụ liên quan thực hiện đầy đủ quyền và nghĩa vụ của mình theo quy định của pháp luật tố tụng dân sự. Ông M, ông D, bà T có đơn xin vắng mặt tại phiên họp giải quyết việc dân sự nên Tòa án giải quyết vắng mặt ông M, ông D, bà T là đúng theo quy định tại khoản 1 Điều 227 và Điều 361 của Bộ luật tố tụng dân sự.

- Về nội dung việc dân sự: Đề nghị Tòa án chấp nhận đơn yêu cầu của ông Nguyễn Hữu M, tuyên bố bà Nguyễn Phương H, sinh năm 1980 là người có khó khăn trong nhận thức, làm chủ hành vi và công nhận ông Nguyễn Quốc D là người

giám hộ cho bà H để ông D thực hiện quyền nghĩa vụ của người giám hộ theo quy định pháp luật nhằm bảo vệ quyền và lợi ích hợp pháp của bà H.

NHẬN ĐỊNH CỦA TÒA ÁN:

Sau khi nghiên cứu các tài liệu, chứng cứ có trong hồ sơ việc dân sự được thẩm tra tại phiên họp, ý kiến của các đương sự và đại diện Viện kiểm sát tại phiên họp, Tòa án nhân dân khu vực 7 - Thành phố Hồ Chí Minh nhận định:

[1] Về thẩm quyền giải quyết việc dân sự: Ông Nguyễn Hữu M có đơn yêu cầu Tòa án tuyên bố bà Nguyễn Phương H là người có khó khăn trong nhận thức, làm chủ hành vi. Bà H có nơi cư trú tại địa chỉ Số A đường B, Phường G, Thành phố Hồ Chí Minh nên việc dân sự thuộc thẩm quyền giải quyết của Tòa án nhân dân khu vực 7 - Thành phố Hồ Chí Minh, theo quy định tại khoản 1 Điều 27, Điều 35, điểm a khoản 2 Điều 39 của Bộ luật tố tụng dân sự.

[2] Về sự vắng mặt của đương sự: Người yêu cầu ông M và ông D, bà T là người có quyền lợi, nghĩa vụ liên quan có đơn xin Tòa án giải quyết vắng mặt tại phiên họp giải quyết việc dân sự, vì vậy, Tòa án giải quyết vắng mặt ông M, ông D, bà T theo quy định tại khoản 1 Điều 227 và Điều 361 của Bộ luật tố tụng dân sự.

[3] Về yêu cầu của đương sự:

Con gái ông Nguyễn Hữu M là Nguyễn Phương H, sinh năm 1980 lúc sinh ra bình thường, nhưng đến năm 01 tuổi bị sốt tê liệt gia đình mang đi điều trị nhưng không khỏi, nhận thức kém. Ngày 25/02/2025, ông M làm đơn yêu cầu tòa án tuyên bố bà Nguyễn Phương H là người mất năng lực hành vi dân sự, nhưng sau khi có kết luận giám định của trung tâm pháp y tâm thần khu vực Thành phố Hồ Chí Minh, ông đã làm đơn thay đổi yêu cầu, yêu cầu Tòa án tuyên bố một người có khó khăn trong nhận thức, làm chủ hành vi và công nhận ông Nguyễn Quốc D là người giám hộ cho bà H để ông D thực hiện quyền nghĩa vụ của người giám hộ theo quy định pháp luật nhằm bảo vệ quyền và lợi ích hợp pháp của bà H.

Ông D, bà T thống nhất với yêu cầu của ông M, đề nghị Tòa án tuyên bố bà Nguyễn Phương H là người có khó khăn trong nhận thức, làm chủ hành vi và công nhận ông Nguyễn Quốc D là người giám hộ cho bà H.

Ngày 09 tháng 5 năm 2025, Tòa án nhân dân Quận Gò Vấp (nay là Tòa án nhân dân khu vực 7 – Thành phố Hồ Chí Minh) đã ban hành Quyết định trưng cầu giám định số 25/2025/QĐ-TA trưng cầu Trung tâm Pháp y tâm thần khu vực Thành phố Hồ Chí Minh thực hiện giám định tình trạng nhận thức, làm chủ hành vi của bà Nguyễn Phương H.

Tại Kết luận giám định pháp y tâm thần số 3910/KLGĐ ngày 23 tháng 5 năm 2025, đối với bà Nguyễn Phương H đã kết luận như sau:

- Về y học: Đương sự chậm phát triển tâm thần mức độ trung bình/Bại não. (F71/G80-ICD10).

- Về khả năng nhận thức và điều khiển hành vi: Đương sự có khó khăn trong nhận thức và điều khiển hành vi.

Do đó, việc ông Nguyễn Hữu M yêu cầu Tòa án nhân dân khu vực 7 - Thành phố Hồ Chí Minh tuyên bố một người có khó khăn trong nhận thức, làm chủ hành vi đối với bà Nguyễn Phương H là có căn cứ và phù hợp theo quy định tại Khoản 1 Điều 23 của Bộ luật dân sự năm 2015; và Điều 69 Bộ luật tố tụng dân sự. Vì vậy, có đủ cơ sở chấp nhận yêu cầu của ông Nguyễn Hữu M về việc tuyên bố một người có khó khăn trong nhận thức, làm chủ hành vi đối với bà Nguyễn Phương H.

Về đối tượng được giám hộ: Bà Nguyễn Phương H là người được giám hộ theo quy định tại điểm d khoản 1 Điều 47 Bộ luật dân sự năm 2015.

Về việc chỉ định người giám hộ, xác định quyền, nghĩa vụ của người giám hộ cho bà Nguyễn Phương H:

Theo quy định tại khoản 4 Điều 54 Bộ luật dân sự năm 2015: "*Trừ trường hợp áp dụng quy định tại khoản 2 Điều 48 của Bộ luật này, người giám hộ của người có khó khăn trong nhận thức, làm chủ hành vi do Tòa án chỉ định trong số những người giám hộ quy định tại Điều 53 của Bộ luật này. Trường hợp không có người giám hộ theo quy định trên, Tòa án chỉ định người giám hộ hoặc đề nghị một pháp nhân thực hiện việc giám hộ*."

Tại bản tự khai và những lần làm việc tại Tòa người yêu cầu ông Nguyễn Hữu M và những người có quyền lợi, nghĩa vụ liên quan ông D, bà T đều khẳng định ông D có đầy đủ năng lực hành vi dân sự, không bị truy cứu trách nhiệm hình sự hoặc là người bị kết án nhưng chưa được xóa án tích về một trong các tội cố ý xâm phạm tính mạng, sức khỏe, danh dự, nhân phẩm, tài sản của người khác, đủ tư cách đạo đức, điều kiện cần thiết để thực hiện quyền, nghĩa vụ của người giám hộ và thống nhất để cho ông D làm người giám hộ cho bà H.

Do đó, Tòa án có đủ căn cứ chỉ định ông Nguyễn Quốc D, sinh năm 1984; địa chỉ: Số A đường B, Phường G, Thành phố Hồ Chí Minh (là em ruột của bà Nguyễn Phương H) làm người giám hộ cho bà Nguyễn Phương H, sinh năm 1980; địa chỉ: Số A đường B, Phường G, Thành phố Hồ Chí Minh là có căn cứ theo quy định tại Điều 54 Bộ luật dân sự năm 2015.

Quyền và nghĩa vụ, quản lý tài sản của người giám hộ bà Nguyễn Phương H được thực hiện theo các Điều 57, 58, 59 Bộ luật dân sự năm 2015. Việc thay đổi người giám hộ, chuyển giao người giám hộ, chấm dứt việc giám hộ được thực hiện theo Điều 60, 61, 62 Bộ luật dân sự năm 2015.

[4] Về lệ phí sơ thẩm giải quyết việc dân sự: Ông Nguyễn Hữu M thuộc trường hợp được miễn lệ phí.

Vì các lẽ trên,

QUYẾT ĐỊNH:

- Căn cứ khoản 1 Điều 27, Điều 35, điểm a khoản 2 Điều 39, Điều 69, khoản 1 Điều 227, các Điều 361, 367, 369, 370, 371, 372 và 378 của Bộ luật tố tụng dân sự,

- Căn cứ khoản 1 Điều 23, Điều 48, Điều 54, Điều 60, Điều 61, Điều 62 Bộ luật dân sự năm 2015;

- Căn cứ Nghị quyết số 326/2016/UBTVQH14 ngày 30 tháng 12 năm 2016 của Ủy ban Thường vụ Quốc hội quy định về mức thu, miễn, giảm, thu, nộp, quản lý và sử dụng án phí, lệ phí Tòa án;

1. Chấp nhận yêu cầu của ông Nguyễn Hữu M về việc: "Yêu cầu tuyên bố một người có khó khăn trong nhận thức, làm chủ hành vi" đối với bà Nguyễn Phương H, sinh năm 1980; địa chỉ: Số A đường B, Phường G, Thành phố Hồ Chí Minh.

Chỉ định ông Nguyễn Quốc D, sinh năm 1984; địa chỉ: Số A đường B, Phường G, Thành phố Hồ Chí Minh (là em ruột của bà Nguyễn Phương H) làm người giám hộ cho bà H.

Quyền và nghĩa vụ, quản lý tài sản của người giám hộ, việc thay đổi người giám hộ, chuyển giao người giám hộ, chấm dứt việc giám hộ được thực hiện theo quy định của Bộ luật dân sự năm 2015.

2. Lệ phí sơ thẩm giải quyết việc dân sự: Ông Nguyễn Hữu M thuộc trường hợp được miễn lệ phí.

3. Về quyền kháng cáo, kháng nghị:

Người yêu cầu, người có quyền lợi, nghĩa vụ liên quan đến việc giải quyết việc dân sự có quyền kháng cáo quyết định giải quyết việc dân sự trong thời hạn 10 (mười) ngày, kể từ ngày Tòa án ra quyết định. Trường hợp họ không có mặt tại phiên họp giải quyết việc dân sự thì thời hạn đó được tính từ ngày họ nhận được quyết định hoặc kể từ ngày quyết định đó được thông báo, niêm yết.

Viện kiểm sát cùng cấp có quyền kháng nghị quyết định giải quyết việc dân sự trong trong thời hạn 10 (mười) ngày, Viện kiểm sát cấp trên trực tiếp có quyền kháng nghị trong thời hạn 15 (mười lăm) ngày, kể từ ngày Tòa án ra quyết định.

4. Quyền yêu cầu thi hành án, nghĩa vụ thi hành án, thời hiệu yêu cầu thi hành án:

Trường hợp quyết định được thi hành theo quy định tại Điều 2 Luật Thi hành án dân sự thì người được thi hành án dân sự, người phải thi hành án dân sự có quyền thỏa thuận thi hành án, quyền yêu cầu thi hành án, tự nguyện thi hành án hoặc bị cưỡng chế thi hành án theo quy định tại các Điều 6, 7, 7a, 7b và 9 Luật Thi hành án dân sự; thời hiệu thi hành án được thực hiện theo quy định tại Điều 30 Luật Thi hành án dân sự.

Nơi nhận:
- Đương sự;
- VKSND Khu vực 7, TpHCM;
- Cơ quan thi hành án dân sự;
- Lưu: Hồ sơ việc dân sự.

THẨM PHÁN - CHỦ TỌA PHIÊN HỌP

Nguyễn Thị Quỳnh Trang